Samenwerking tussen huisartsen en orthopedagogen bij de zorg voor personen met een dubbeldiagnose (verstandelijke beperking en psychiatrische problematiek)

Haio: Franceus Lenka , U.G.
Promotor: COLLIERS Annelies , U.A.
Praktijkopleider: DE CONINCK Tom , Gesquiere Hans , Van Lierde Philip , Verstraete Stefan

Context: Personen met een verstandelijke beperking en bijkomende psychiatrische problematiek vormen een bijzonder kwetsbare doelgroep binnen de gezondheidszorg. Hun complexe zorgnoden vereisen een geïntegreerde en multidisciplinaire aanpak, waarbij zowel lichamelijke als geestelijke gezondheidsaspecten aandacht krijgen. In de eerstelijnszorg spelen huisartsen en orthopedagogen een cruciale rol in het detecteren, opvolgen en coördineren van deze zorg. Toch is er weinig onderzoek gedaan naar hoe deze samenwerking in de praktijk verloopt, welke knelpunten zich voordoen en hoe beide beroepsgroepen elkaar ondersteunen. Dit onderzoek beoogt de samenwerking tussen huisartsen en orthopedagogen beter te begrijpen vanuit het perspectief van de huisarts.

Onderzoeksvraag: Hoe verloopt de huidige samenwerking tussen een huisarts en een orthopedagoog in de eerstelijnszorg? en Welke ervaringen hebben huisartsen in de zorg voor personen met een dubbeldiagnose, zowel individueel als in samenwerking met de orthopedagoog?

Methode: In dit kwalitatieve onderzoek werden semigestructureerde interviews afgenomen bij vijf vrouwelijke huisartsen, werkzaam in residentiële en/of ambulante zorg voor personen met een verstandelijke beperking en psychiatrische problematiek. De interviews focusten op hun ervaringen en percepties rond samenwerking met orthopedagogen en het bieden van zorg aan deze doelgroep. De verzamelde data werd thematisch geanalyseerd. Ter aanvulling werden ook inzichten uit een parallelle kwalitatieve studie betrokken, waarin negen orthopedagogen werden geïnterviewd door een masterstudent orthopedagogiek.

Resultaten: Huisartsen ervaren orthopedagogen als sleutelfiguren in observatie, communicatie en zorgcoördinatie. Belangrijke thema’s zijn de moeilijkheden bij anamnese-afname, variabele inzet van diagnostiek, de nood aan regelmatige overlegmomenten, en het belang van duidelijke communicatie en familiebetrokkenheid. Daarnaast bleek de opleiding van huisartsen ontoereikend voor deze specifieke doelgroep. De bevindingen uit de orthopedagogenstudie ondersteunen deze resultaten en benadrukken eveneens het belang van taakafspraken en multidisciplinaire samenwerking.

Conclusie: Een goede samenwerking tussen huisartsen en orthopedagogen is essentieel voor kwaliteitsvolle zorg bij personen met een dubbeldiagnose. Verbeteringen in opleiding, communicatie en structurele samenwerking zijn nodig om de zorg beter af te stemmen op de complexe noden van deze doelgroep. Concrete aanbevelingen zijn onder andere het versterken van multidisciplinaire overlegstructuren, het voorzien van praktijkondersteuning en het integreren van aangepaste opleidingsmodules binnen de huisartsenopleiding.